

ÇOCUK İHMAL ve İSTİSMARI

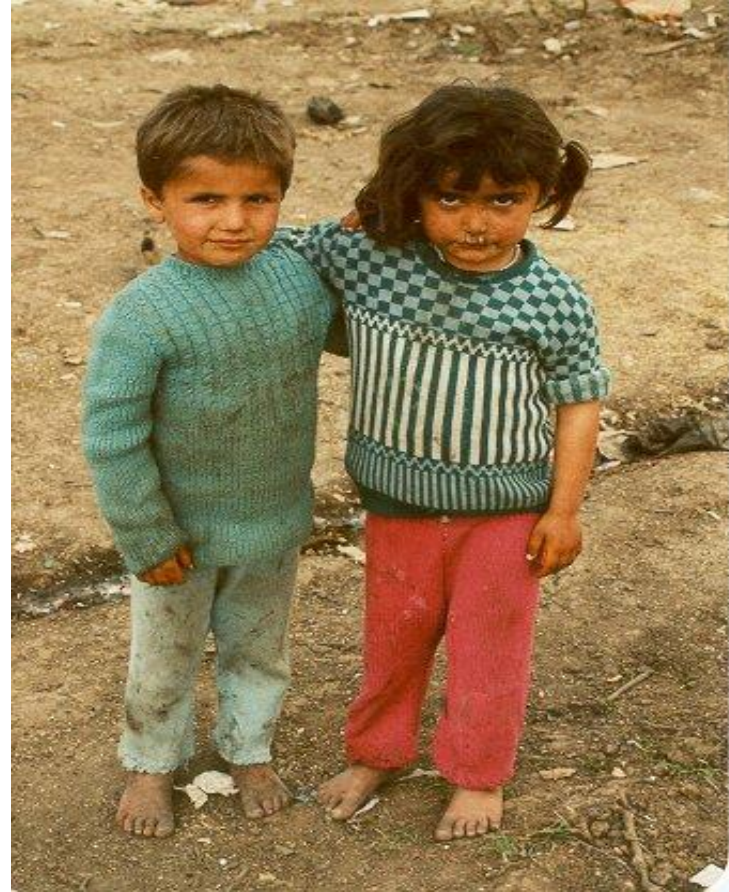

Çocuk İhmali nedir?

- İhmal, çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin çocuğun gelişimi için gerekli ihtiyaçları karşılamaması veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır. Bu ihtiyaçlar sağlık, eğitim, duygusal gelişim, beslenme, barınma ve güvenli yaşam şartlarıdır.

İhmal çeşitleri nelerdir?

- Fiziksel ihmal
- Eğitimsel ihmal
- Duygusal ihmal

Fiziksel ihmal nedir?

- ❑ Çocuğun temel tıbbi ihtiyaçlarının karşılanmaması
- ❑ Çocuğa düzenli ve besleyici öğünlerin, temiz ve yeterli giysinin sağlanmaması
- ❑ Çocuğun bakacak yetişkin bulunmadan uzun süre yalnız bırakılması
- ❑ Çocuğun gece geç saatlere kadar nerede olduğunun bilinmemesi ve umursanmaması

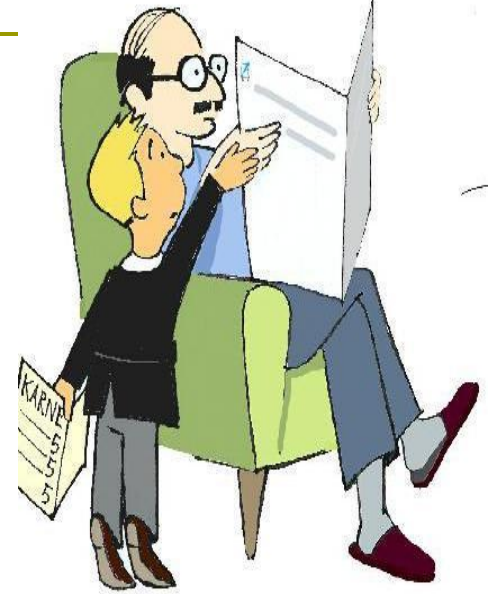
Eğitimsel ihmâl nedir?

- Çocuğun zorunlu eğitim çağına gelmesine rağmen okula gönderilmemesi

Duygusal ihmal nedir?

- ❑ Çocuğa yetersiz ilgi ve şefkat göstermek
- ❑ Çocuğun aile içinde şiddet ve kötü muameleye şahit olmasına izin vermek
- ❑ Çocuğun alkol,uyuşturucu kullanmasına izin vermek
- ❑ Çocuğun suç işleme,saldırganlık gibi uyumsuz davranışlarına destek olmak ya da bu davranışları görmezden gelmek

Bir çocuğun ihmal edildiğini nasıl anlarız?

- Okul devamsızlığı çok fazlaysa
- Sürekli pis giyiniyor ve kötü kokuyorsa
- Vücudu aşırı derecede zayıf düşmüşse
- Yemek veya para için dilencilik yapıyor veya çalışıyorsa
- Tıbbi destekten mahrumsa
- Madde kullanımı, kendine zarar verme gibi alışkanlıkları varsa çocuğun ihmale maruz kaldığını düşünebiliriz.

Çocuk ihmhalinde risk faktörleri

- Cehalet, bilgi eksikliği
- Yetersiz sosyo-ekonomik koşullar
- Aile içi şiddetin varlığı
- Ebeveynlerin geçmişte gördükleri kötü muamele
- Ebeveynlerin madde bağımlılığı
- Çocuğun tek bir ebeveyn ile yaşamaması
- Yetersiz sosyal destek

İhmalin çocuk üzerindeki etkileri nelerdir?

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Eşya ve madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

Çocuk istismarı nedir?

Çocuk istismarı, 0-18 yaş grubundaki çocuğun;

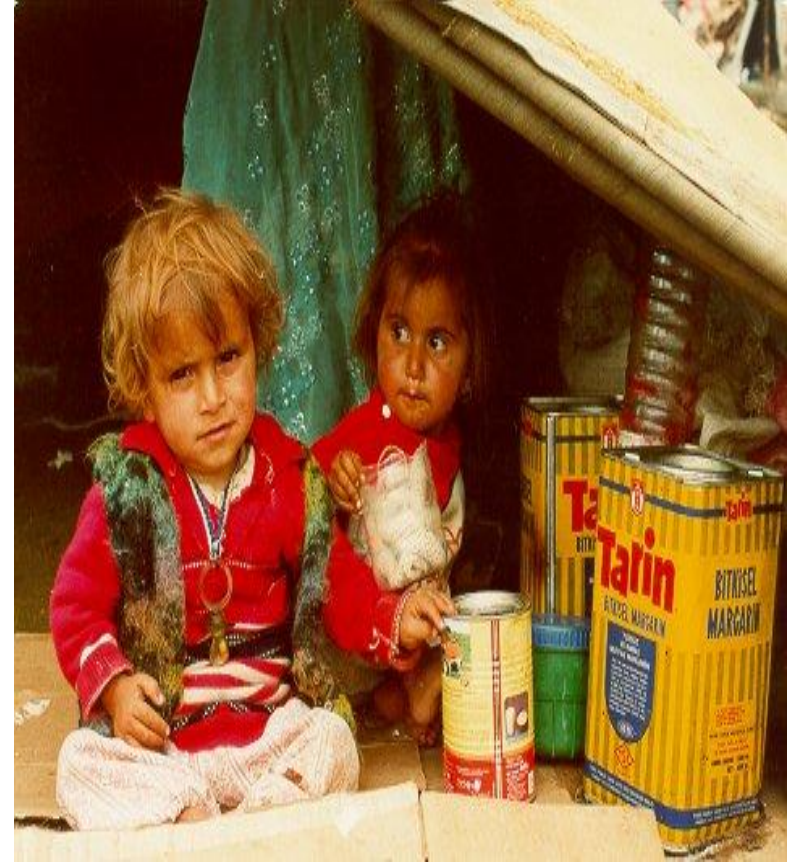
- ✓ Sağlığını,
- ✓ Fiziksel gelişimini,
- ✓ Psiko-sosyal gelişimini

olumsuz etkileyen bir yetişkin, toplum yada devlet tarafından bilerek veya bilmeyerek gerçekleştirilen her türlü harekete maruz kalmasıdır.

İstismar çeşitleri nelerdir?

- Fiziksel istismar
- Cinsel istismar
- Duygusal istismar
- Ekonomik istismar

Fiziksel istismar

- Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir
- Bir tokattan başlayarak çeşitli aletlerin kullanılmasına kadar devam edebilir
- En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir

Vatan Gazetesi

12 Nisan 2008 Cumartesi

- ❑ **Bunu yapan anne olamaz!**
- ❑ **6 yaşındaki çocuğun vücudunda sigara söndürdüler. Anne ve sevgilisi gözaltında**

Muğla'nın Milas ilçesinde 6 yaşındaki kıza işkence yaptıkları iddia edilen anne ile annenin birlikte yaşadığı kişi gözaltına alındı.

Fiziksel İstismarda Risk Faktörleri(Çocuk ile ilgili)

- Hiperaktif çocuk
- İstenmeyen bir gebelik sonrası dünyaya gelen çocuk
- Engelli çocuk
- Özel bir bakım gerektiren (örn: çok küçük prematüre, hastalığı olan) çocuk

Fiziksel İstismarda Risk Faktörleri(Aile ile ilgili)

- Psikiyatrik sorunlu ebeveyn
- Üvey ebeveyn
- Alkol ve/veya uyuşturucu bağımlısı ebeveyn
- Çocuk sayısının fazla olması
- Küçük yaşta anne-baba olunması
- Aile içi geçimsizlik ve şiddet
- İşsizlik-Ekonomik sıkıntılar
- Eğitimsizlik

Fiziksel istismar

- 5 yaş grubu ikizler üzerinde yapılan araştırmada, annesi, babası tarafından dövülen çocukların zeka düzeyinin, huzurlu bir aile ortamı olan yaşıtlarından 8 puan düşük olduğu belirlendi.
- Bilim adamları, aile içi şiddetin çocukta stresi artırdığını, bunun da beyin gelişimini olumsuz etkilediğini düşünüyor

Fiziksel istismar

- Aile içi şiddetle ilgili hükümlü gençler üzerinde bir araştırma yapılmıştır ve bu gençlerin %78'inin aile içi anlaşmazlık ve şiddetin söz konusu olduğu ortamda yaşadıkları bulunmuştur.

Cinsel istismar

Çocuğun bir yetişkin tarafından

- ❑ Cinsel uyarı ve doyum için kullanılması,
- ❑ Fuhuşa zorlanması,
- ❑ Pornografi gibi türlü suçlarda cinsel obje olarak kullanılmasıdır.

Cinsel istismar çeşitleri nelerdir?

- Genital bölgeleri elleme
- Teşhircilik
- Röntgencilik
- Pornografi
- Irza geçmek

Cinsel istismar

- Yaşanılan vakaların sadece % 10 ile 15 i bildirilmektedir.
- Cinsel istismara uğrayanların %71 i kız, %29 u erkektir.
- İstismarcıların %96'sı erkek,
- İstismarcıların %80'i de çocuğun tanıdığı birisidir.

Cinsel istismar

“Cinsel istismarın mutlaka *şiddet* içermesi gerekmez”

“Cinsel istismarda çocuğun *rızasının* olup olmadığına bakılmaz”

Risk Etmenleri(Çocukla ilgili)

- Yaşının küçük olması
- Bazı ruhsal(zihinsel) ve fiziksel gelişimsel bozuklukları,
- Süreğen tıbbi hastalığının olması,
- Fiziksel yetersizliğinin bulunması,

Risk Etmenleri(Aile ile ilgili)

- Anne babanın daha önce çocukluk döneminde istismara maruz kalması
- Ailede Alkol ya da madde bağımlısının olması,
- Annenin olmaması veya pasif olması(!)
- Babanın olmaması veya pasif olması(!)
- Ebeveyn olmayışı (ölmesi)
- Ebeveynlerin üvey olma durumu

Risk Etmenleri(Aile ile ilgili)

- Tek odalı evde kalınması
- Aile içi çatışma,
- Ana babalık görevini yerine getirmeme,
- Ebeveyn çocuk ilişkisinde bozukluk
- Ailenin gelen gideninin çok olması
- Maddi sıkıntı

Cinsel İstismar İle İlgili Kullanılan Yargılar

Yanlışlar

- Cinsel istismar yalnızca çocuğun hayal gücünün uydurmasıdır. Çocuklar hikayeler uydururlar
- Sadece çekici,tatlı,güzel, açık giyinen çocuklar;onay bekleyen kendine güveni olamayan pasif;yaramaz çocuklar İstismara maruz kalır
- Çocuklara uslu,akıllı,açıkgöz olmalarını söyleyerek onları korumuş oluruz.

Doğrular

- Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler.Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.
- Çocukların görünüşü yada davranışı istismara sebep olmaz. Anlamını dahi bilmedikleri olayları provoke etmekten dolayı çocuklar asla suçlanamazlar
- Çocukları bu konuda eğitmeliyiz. İstismarla karşılaştığında çocuk bağırarak yardım istemeli, koşarak kaçmalıdır.

Cinsel İstismar İle İlgili Kullanılan Yargılar

Yanlışlar

Genellikle tehlikeli yerler, özellikle karanlık bastıktan sonra, parklar, umumi tuvaletler ve boş sokaklardır

Doğrular

- İstismarcının tercih ettiği yerler genellikle çocuğun tanıdığı, bildiği yerlerdir: Okul ve çevresi, evle okul arasındaki yol, bir arkadaş yada akrabanın evi, çocuğun kendi evidir. Çocuğun rahat ve gevşek olduğu zamanlarda, oyun zamanları, banyo zamanı yada yatma zamanı istismarcının tercih ettiği zamanlardır

Cinsel İstismar İle İlgili Kullanılan Yargılar

Yanlışlar

- Çocuklar kötü görünümlü, yabancı kişilerden uzak durmalı çünkü onlar istismarcı kişilerdir.
- Cinsel istismar vakaları her yerde yaşanmaz, bazı kültürlerde, ülkelerde yaşanır.

Doğrular

- Olguların %80-95'inde istismarcı çocuğun tanıdığı, normal görünüşlü biridir. Genellikle 20-45 yaş arası evli sosyal hayatı olan şüphe çekmeyen bir aile babasıdır.
- Cinsel istismara her kültürde, her ülkede ve her sosyo-ekonomik grupta rastlanmaktadır. Kız çocuklarda **ensest**, erkek çocuklarda ise **pedofil** diğer istismar türlerinden daha sık rastlanmaktadır.

Cinsel İstismar İle İlgili Kullanılan Yargılar

❑ Yanlışlar

❑ Çocuk;yaşadıklarını,cinsel istismarı bile, yakın zamanda ya da büyüyünce unuttur.Fazla kurcalanmamalı.

Doğrular

❑ Çocuklar cinsel İstismarı asla unutmazlar.. “Hayattaki en kötü şey hafızayı dağıştirememenizdir.” sözleri,çocukluğunda cinsel istismara uğramış bir yetişkine aittir.

Cinsel İstismarın Çocuklarda Bıraktığı Etkiler(Fiziksel)

- Baş ve karın ağrısı, kusma, iştah azalması
- Açıklaması olmayan ağız, dudak ve genital bölgelerde ağrı, şişme, kızarma, kanama vb rahatsızlıklar

Cinsel İstismarın Çocuklarda Bıraktığı Etkiler(Psikolojik)

- Tekrarlayıcı, rahatsız edici düşünceler,
- Uykuya dalma güçlüğü,
- Olayla ilgili kabuslar,
- Öfke patlamaları ve saldırganlık,
- Konsantrasyon güçlüğü,
- Suçluluk ve utanç duyma,
- İçe kapanma, depresif belirtiler,

Cinsel İstismarın Çocuklarda Bıraktığı Etkiler(Psikolojik)

- Olayı anımsatan nesnelere karşı yoğun psikolojik sıkıntı,
- Korku reaksiyonu,

Cinsel İstismarın Çocuklarda Bıraktığı Etkiler(Davranışsal)

- Aşırı temizlenme durumu ya da tam tersi
- Evden kaçmak
- İnsanlardan ve bazı yerlerden korkmak ve kaçmak
- Okul ve disiplin problemler, suça yönelme
- Madde bağımlılığı, kendine zarar, intihar girişimleri
- Kendi yaşının üzerinde cinsel bilgiyi ifade etmek, arkadaşlarıyla ve oyuncaklarıyla cinsel içerikli oyunlar oynamak

Çocuklarımızı cinsel istismardan korumak için nasıl güçlendirebiliriz?

1-Güvenliklerini sağlamayı öğretin:

Çocuklara güvende olma hakları olduğunu ve kimsenin bunu ellerinden alamayacağını söyleyin.

2-Bedenlerini korumayı öğretin:

Çocuklarınıza bedenlerinin kendilerine ait olduğunu,özellikle iç çamaşırları ile kapatılan bölgelerin çok özel bölgeler olduğunu ve kimsenin bu bölgelere dokunma hakkının olmadığını anlatın.

3-‘Hayır’ demeyi öğretin:

Çocuklara herhangi birisi onları incitmeye kalkarsa hayır demeleri gerektiğini söyleyin.Bu tarz durumlarda o eylemi yapmaya çalışan yetişkinin sözüne itaat etmeleri beklenmemeli.

Çocuklarımızı cinsel istismardan korumak için nasıl güçlendirebiliriz?

4-Yardım istemeyi öğretin:

Biri onlara kötü,rahatsız edici bir şey yaparsa arkadaşlarından ya da büyüklerinden yardım istemeyi öğretin.

5-Onlara sizinle her türlü sorunu paylaşabileceği inancını yerleştirin:

Etkili aile içi iletişim işinizi kolaylaştıracaktır.

6-Her zaman sır saklanmayacağını öğretin:

Çocuklarınıza bazı sırların hiçbir zaman saklanmaması gerektiğini söyleyin.

Çocuklarımızı cinsel istismardan korumak için nasıl güçlendirebiliriz?

7-Dokunulmayı reddetmeyi ve sınırlar koymayı öğretin:

Çocuğunuza bedeninin kendisine ait olduğunu,ellenmek veya öpülmek istemiyorsa buna hayır deme hakkının olduğunu öğretin.

8-Yabancılarla konuşmamayı öğretin:

Çocuğunuza eğer bir yabancı onunla iletişim kurmak isterse bundan sizin de haberiniz olması gerektiğini anlatın.

Eğer, riskleri önceden fark edebilir ve önleyebilirsek

onu gerçekten korumuş oluruz!

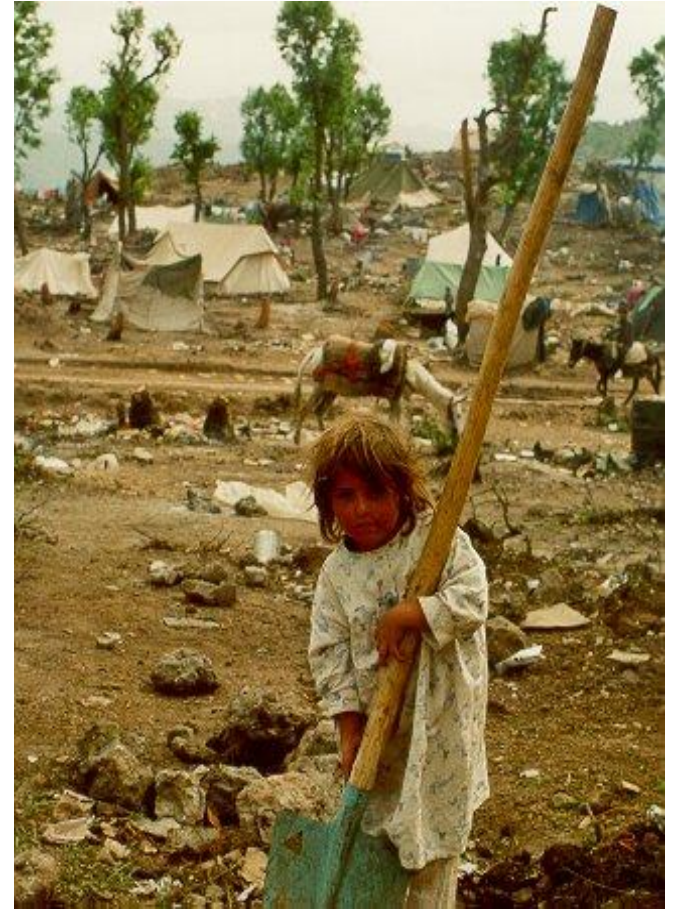
Minicik bedenime
Minicik yüreğime
DOKUNMA!

Çocuk istismarına HAYIR!

Altın Birecikler

Duygusal İstismar

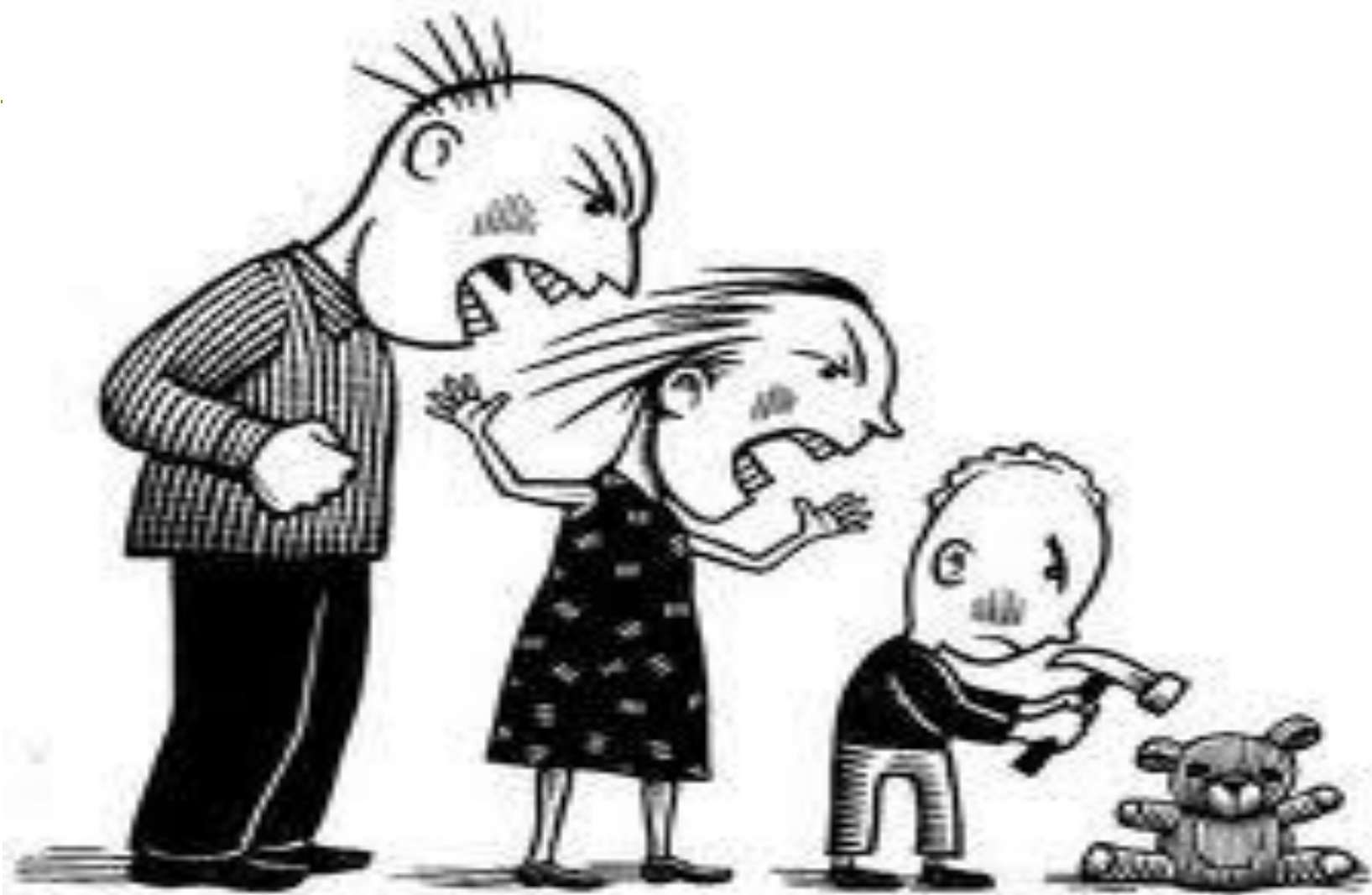
- Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılmasıdır
- Tanımlanması en zor ancak en sık gerçekleşen istismar türüdür

Duygusal İstismar Çeşitleri

Nelerdir?

- Aşağılama, yalnız bırakma, ayırma,
- Korkutma, yıldırma, tehdit etme, suça yöneltme,
- Önemsizleme, küçük düşürme, alaylı konuşma,
- Lakap takma, aşırı baskı ve otorite kurma

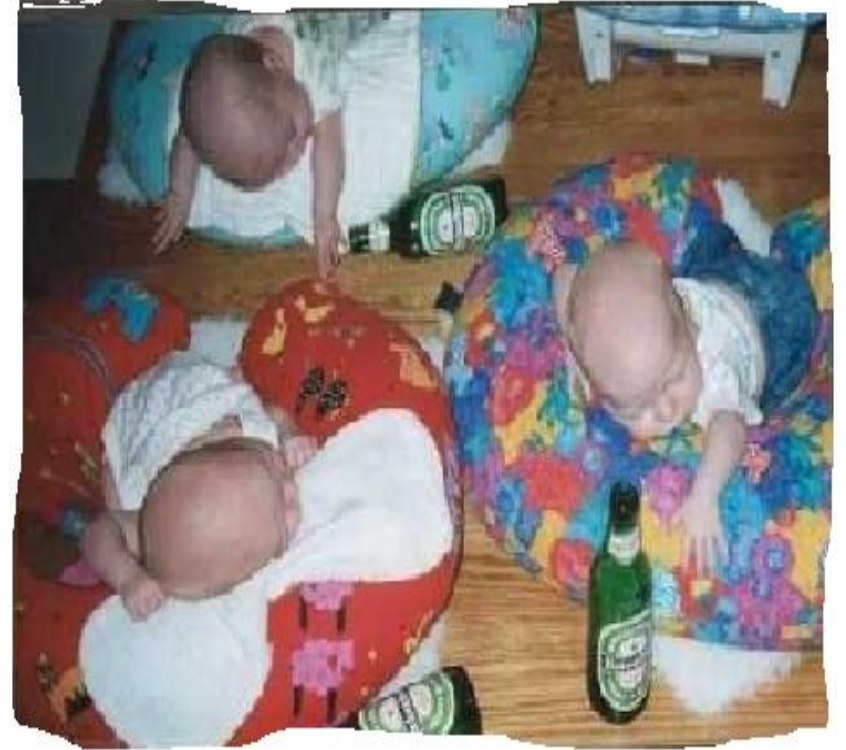

Duygusal İstismar Çeşitleri

- Duygusal bakımdan gereksinimlerin karşılanmaması,
- Sık eleştirme, yaşının üstünde sorumluluklar bekleme,
- Kardeşler arasında ayırım yapma, değer vermeme,

Belirtileri

- ❑ Dünyaya karşı belli bir ilgisizlik
- ❑ Depresif ve pasif davranış
- ❑ Karşısındakine çok ihtiyatlı yaklaşmak
- ❑ Kendine güvensizlik
- ❑ Korku
- ❑ Küçük yaşlardaki davranışlara dönüş

Ekonomik İstismar

- Çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen, yaşı ve gücü ile orantılı olmayan işlerde ucuz emek olarak çalıştırılmasıdır.

-
- ❑ **HER VATANDAŐ ÇOCUĞA KARŞI İŞLENMEKTE OLAN İSTİSMAR SUÇUNU BİLDİRMEKLE YÜKÜMLÜDÜR.**

T.C.K. MADDE 278

- Suçu bildirmeme
- **Madde 278 - (1)** İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

T.C.K. MADDE 279

- **Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi**
- **Madde 279 - (1)** Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

İhmal ve İstismar Vakaları İle Karşılaştığınızda Başvurabileceğiniz Yerler

- ❑ Okul rehberlik servisleri ve Rehberlik Araştırma Merkezleri
- ❑ Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu İstanbul İl Müdürlüğü 0212 5114275
- ❑ İstanbul Emniyet Çocuk Şube Müd. 0216 4927185
0505 7877413
- ❑ İstanbul Barosu Çocuk Hakları Merkezi 0212 2456351
- ❑ İstanbul Barosu Adli Yardım Birimi 0212 2516325
- ❑ Çocuk Ruh Sağlığı ve Reh. Derneği 0212 5856247
- ❑ Çocuklara Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Destek Hattı
0216 4505454
- ❑ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ALO 183
- ❑ Tüm hastaneler, savcılıklar, polis merkezleri

TEŐEKKÜRLER